

บทที่ ๕

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงวิธีการลดปฏิกิริยาหลังฉีดวัคซีนไทพอยด์ พบว่าการให้ยาเม็ด แอสไพรินร่วมกับยาคลอเฟนิรามีน หลังฉีดวัคซีนจะช่วยลดจำนวนเด็กที่มีไข้สูงเกิน 38.5°C ลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ในกลุ่มที่ได้ยาเม็ดแอสไพรินและคลอเฟนิรามีน หลังฉีดวัคซีนยังมีปฏิกิริยาเฉพาะที่ (อาการแดง) บริเวณฉีดน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับยาหลัง ฉีดวัคซีนและกลุ่มที่ได้ยาเม็ดแอสไพรินหลังฉีดวัคซีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P < 0.01$ และ $P < 0.05$ ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าการให้ยาเม็ดแอสไพรินและยาคลอเฟนิรามีน หลังฉีดวัคซีนช่วยลดการเกิดปฏิกิริยาเฉพาะที่และทั่วไปได้อย่างดี เพื่อเป็นการลดปัญหา การเกิดอาการไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนไทพอยด์ ควรให้ยาเม็ดแอสไพรินและยาคลอเฟนิ รามีนทั้งสองอย่าง และควรจะให้ ๒-๓ ครั้ง สำหรับในรายที่มีไข้สูงหลังฉีดวัคซีน ยาทั้งสอง ชนิดมีราคาถูกสามารถที่จะแนะนำให้ใช้กันทั่วไปได้ เมื่อการเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์หลังฉีด วัคซีนมีน้อยลง ประชาชนก็จะนิยมมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไทพอยด์มากขึ้น จากการศึกษา การให้ยาเม็ดแอสไพรินและยาคลอเฟนิรามีนไม่ขัดขวางการสร้างภูมิคุ้มกันของเด็ก หลังฉีด วัคซีน ๑ เดือน ระดับแอนติบอดีของกลุ่มเด็กที่ได้รับยาเม็ดแอสไพริน และ/หรือยาคลอเฟนิรา มีนไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มเด็กที่ได้รับวัคซีนอย่างเดียว จากการวัดระดับแอนติบอดี "O" และ "H" ก่อนฉีดวัคซีนของกลุ่มเด็กที่มีอุณหภูมิสูงเกิน 38.5°C หลังฉีดวัคซีน ๓ ชั่วโมงเปรียบเทียบกับกลุ่มเด็กที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 38.5°C พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญ ($P > 0.05$) แสดงว่าการเกิดไข้สูงหลังฉีดวัคซีนไม่ขึ้นกับระดับแอนติบอดีที่มีอยู่ ก่อนฉีดวัคซีน

การศึกษาถึงผลของวัคซีนไทพอยด์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวของ เด็ก หลังฉีดวัคซีน พบว่า น้ำหนักตัวหลังฉีดวัคซีน ๗ วัน ไม่มีความแตกต่างจากน้ำหนักตัวก่อนฉีด

วัคซีนอย่างมีนัยสำคัญ ($P > 0.05$) แสดงว่าการฉีดวัคซีนไม่ได้ทำให้น้ำหนักตัวลดลง ระดับแอนติบอดีหลังฉีดวัคซีน ๑ เดือน ของกลุ่มเด็กที่มีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าปกติไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) จากกลุ่มเด็กที่มีน้ำหนักและส่วนสูงปกติ แสดงว่าเด็กที่มีภาวะทุโภชนาการเล็กน้อยสามารถสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไทฟอยด์ได้เหมือนเด็กปกติ ดังนั้นควรฉีดวัคซีนไทฟอยด์ให้แก่เด็กที่มีปัญหาทางทุโภชนาการได้เหมือนเด็กปกติ จากการศึกษาในระดับแอนติบอดีหลังฉีดวัคซีนไทฟอยด์เป็นเวลาต่าง ๆ กัน พบว่า ๑ เดือนหลังฉีด ให้ titer สูงสุด และค่อย ๆ ลดลง โดย "O" agglutinin titer ลดลงเร็วกว่า "H" agglutinin titer หลังฉีด ๖ เดือน "O" agglutinin titer จะลดลงจนมีระดับใกล้เคียงกับระดับก่อนฉีดวัคซีน ส่วน "H" agglutinin titer ลดลง แต่ยังมีระดับสูงกว่าก่อนฉีดวัคซีนเล็กน้อย ในกลุ่มที่ฉีดวัคซีนครั้งเดียว การฉีดวัคซีน ๒ ครั้ง ทำให้ระดับแอนติบอดีหลังฉีด ๓ เดือน และ ๖ เดือน มีระดับสูงกว่ากลุ่มที่ฉีดวัคซีนครั้งเดียวและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.01$ ผลการเปรียบเทียบวิธีการวัดระดับ Widal agglutination โดย slide test กับ microagglutination test ทั้งสองวิธีให้ความสัมพันธ์กันค่อนข้างดีและการตรวจหา "O" agglutinin titer โดย slide test ให้ผลบวกเทียมร้อยละ ๕.๘ ส่วนผลบวกลบเทียมไม่พบ ส่วนการตรวจหา "H" agglutinin titer ให้ผลบวกเทียมร้อยละ ๑.๑ และผลลบเทียมร้อยละ ๑๓.๘